

SKIEPAI VAIKAMS LIETUVOJE: KOKIE JIE?

Vaikų skiepai yra vienas efektyviausių būdų apsaugoti visuomenę nuo užkrečiamųjų ligų. Lietuvoje skiepai yra privalomi pagal nacionalinę vaikų imunizacijos programą. Ši programa sudaroma vadovaujantis Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) rekomendacijomis bei atsižvelgiant į infekcinių ligų paplitimą šalyje ir pasaulyje. Valstybiniai skiepai padeda sumažinti rimtų ligų, tokių kaip tymai, difterija ir poliomieltas, riziką bei užkerta kelią epidemijų plitimui.

PRIVALOMŲ SKIEPŲ PROGRAMA LIETUVOJE

1. **Tuberkuliozės (BCG vakcina)**
2. **Hepatito B**
3. **Difterijos, stabligės ir kokliušo (DTP vakcina)**
4. **Poliomielito**
5. **Haemophilus influenzae B tipo infekcijos (Hib)**
6. **Tymų, raudonukės ir epideminio parotito (MMR vakcina)**
7. **Pneumokokinės infekcijos**
8. **Rotaviruso**

Šie skiepai yra suteikiami pagal konkrečius amžiaus periodus, kurie buvo nustatyti kaip

Lietuvoje galiojantis privalomų vaikų skiepų kalendorius yra sudarytas taip, kad maksimaliai apsaugotų vaikus nuo dažniausių ir pavojingiausių ligų. Šalyje privalomų vaikų skiepų tvarkaraštis apima.

SKIEPIJIMO REKOMENDACIJOS PAGAL AMŽIŲ

1. **Naujagimiai (per pirmąsias 24 gyvenimo valandas):** pirmasis hepatito B skiepas.
2. **Pirmąją gyvenimo savaitę:** tuberkuliozės skiepas (BCG vakcina).
3. **2 mėnesių:** skiepai nuo hepatito B, difterijos, stabligės, kokliušo (DTP), poliomielito ir Hib infekcijos.
4. **4 mėnesių:** antrasis DTP, poliomielito ir Hib skiepas.
5. **6 mėnesių:** trečiasis DTP, hepatito B, poliomielito ir Hib skiepai.
6. **12 mėnesių:** pirmasis skiepas nuo tymų, raudonukės ir epideminio parotito (MMR vakcina).
7. **18 mėnesių:** sustiprinamasis DTP ir poliomielito skiepas.
8. **6–7 metų:** sustiprinamasis DTP ir MMR skiepas.
9. **15–16 metų:** sustiprinamasis DTP skiepas.

LIETUVOS RESPUBLIKOS VAIKŲ PROFILAKTINIŲ SKIEPIJIMŲ KALENDORIUS

• Parengta pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018-08-29 įsakymo Nr. V-955 „Dėl Lietuvos Respublikos vaikų profilaktinių skiepimų kalendoriaus patvirtinimo“ 2023-02-01 redakciją.

Eil. Nr.	VAKCINA	AMŽIUS													
		Iki 24 val.	2–3 paros	1 mėn.	2 mėn.	3 mėn.	4 mėn.	5 mėn.	6 mėn.	12–15 mėn.	15–16 mėn.	18 mėn.	6–7 metai	11 metų	15–16 metų
1.	Tuberkuliozės vakcina		BCG												
2.	Hepatito B vakcina	HepB*		HepB					HepB						
3.	Kokliušo, difterijos, stabligės vakcina				DTaP		DTaP		DTaP			DTaP	DTaP		DTaP
4.	B tipo <i>Haemophilus influenzae</i> infekcijos vakcina				Hib		Hib		Hib			Hib			
5.	Poliomielito vakcina				IPV		IPV		IPV			IPV	IPV		
6.	Pneumokokinės infekcijos vakcina				PCV		PCV			PCV**					
7.	Tymų, epideminio parotito, raudonukės vakcina										MMR**		MMR		
8.	Žmogaus papilomos viruso infekcijos vakcina													HPV1 HPV2***	
9.	B tipo meningokokinės infekcijos vakcina					MenB		MenB		MenB**					
10.	Rotavirusinės infekcijos vakcina				RV		RV		RV****						

PAPILDOMI SKIEPAI

Be privalomų skiepų, Lietuvoje rekomenduojami papildomi skiepai, kurie nėra privalomi, tačiau gali padėti apsaugoti nuo tam tikrų ligų, pvz., sezoninio gripo, žmogaus papilomos viruso (ŽPV). Tėvai gali pasirinkti, ar nori papildomai skiepyti savo vaikus šiais skiepais, kurie paprastai būna mokami arba kompensuojami tik tam tikroms grupėms (pavyzdžiui, ŽPV vakcina kompensuojama 11 metų mergaitėms).

VAKCINA, APSAUGANTI NUO VĖŽIO

ŽMOGAUS PAPILOMOS VIRUSO VAKCINA 11 METŲ VAIKAI SKIEPIJAMI NEMOKAMAI

DĖL VAKCINACIJOS KREIPKITĖS Į ŠEIMOS GYDYTOJĄ

Nacionalinis visuomenės sveikatos centras

DĖL VAKCINACIJOS KREIPKITĖS Į ŠEIMOS GYDYTOJĄ

Skiepų nauda ir poveikis:

Skiepai Lietuvoje yra pagrįsti ne tik moksliniais tyrimais, bet ir ilgamete visuomenės sveikatos patirtimi. Šie skiepai padeda:

- Sumažinti sunkių infekcinių ligų paplitimą.
- Apsaugoti žmones, kurie dėl sveikatos būklės negali būti skiepijami (sukurti „bandos imunitetą“).
- Sumažinti mirtingumą ir komplikacijų riziką tarp vaikų bei suaugusiųjų.

Tėvų atsakomybė ir skiepų prieinamumas

Tėvų atsakomybė užtikrinti, kad vaikai gautų visus privalomus skiepus pagal sveikatos specialistų rekomendacijas. Nors skiepai yra privalomi, jie skiriami tik gavus tėvų sutikimą. Privalomi skiepai yra nemokami ir atliekami pagal Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytą grafiką.

GALIMI NEPAGEIDAUJAMI POVEIKIAI IR JŲ VALDYMAS

Skiepai, kaip ir bet kuri medicininė intervencija, gali turėti šalutinį poveikį, tačiau jie paprastai yra lengvi ir laikini, pvz., paraudimas ar patinimas injekcijos vietoje, nedidelis karščiavimas. Retai pasitaiko rimtesnių reakcijų, tačiau jų tikimybė yra žymiai mažesnė nei komplikacijų rizika dėl pačių ligų. Specialistai rekomenduoja po skiepo stebėti vaiką, ir jei atsiranda nerimą keliančių simptomų, kreiptis į gydytoją.

Parengė visuomenės sveikatos specialistė, vykdanči sveikatos priežiūrą mokykloje Lina Jurgaitė, Pagal NVSC ir VLKmedžiagą. El. p. lina.jurgaitė@sveikatos-biuras.lt

SVEIKAS SAULĖS MIESTAS